

МОДУЛ I

ОСНОВНИ ПОНЯТИЯ

Модулет съдържа четири теми: Тема 1: Същност и съдържание на логистиката; Тема 2: Обект и предмет на логистиката; Тема 3: Същност и видове логистични системи; Тема 4: Структура на логистичната система

ТЕМА 1: СЪЩНОСТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ЛОГИСТИКАТА

- 1.1. Логистичен подход - същност, етапи на развитие, равнища на приложение
- 1.2. Съдържание и особености на логистиката
- 1.3. Цели, задачи и функции на логистиката

1.1. Логистичен подход – същност, етапи на развитие, равнища на приложение

Стремежът за непрекъснато повишаване на ефективността на стопанската дейност през последните десетилетия предизвика съществени изменения в организацията на доставките между фирмите. Непрекъснато се разработват и масово се използват нови методи и технологии, основани на логистичния подход. Като синоним на „логистичен подход” в специализираната литературата често се използва и понятието „логистична концепция”, която се определя като “... платформа за поддръжка на бизнеса и инструментариум за оптимизация на ресурсите на фирмата при управление на основните и съпътстващите ги потоци”¹. В исторически план се изследва и проблемът за развитието на логистичната концепция, при което се разграничават различни концепции и конкретни периоди в развитието на логистиката.

Според едни автори², на базата на генералните достижения на логистиката и основните насоки на нейното развитие, се разграничават три фундаментални концепции:

¹ Корпоративная логистика. 300 ответов на вопросы профессионалов, под общей научной редакцией доктора экономических наук, профессора В. И. Сергеева. ИНФРА-М, Москва, 2004, с. 73.

² Пак там.

- ✓ информационна концепция – установява се в края на 60-те години на XX век, като основните ѝ достижения са в развитието на информационно-управляващи логистични системи: MRP I, MRP II, DRP и др.;
- ✓ маркетингова концепция – проявява се в началото на 80-те години на XX век, а основният ѝ принос е съсредоточаването на логистичните усилия и логистичния процес към дистрибуцията;
- ✓ интегрална концепция – развива се в последните години на основата на съвременните разбирания за бизнеса; отделните фирми и организации се възприемат като центрове на логистична дейност, пряко или косвено свързани в единен общ процес на управление на материалните и съпътстващите ги потоци.

Според други автори³, в съответствие с характеристиките, измененията и ориентацията на системите за придвижване на материалните потоци, се разграничават три периода в развитието на логистиката:

- ✓ дологистичен период – логистичната концепция е ориентирана към транспорта и особено внимание се отделя на оптимизирането на транспортните и товаро-разтоварни работи;
- ✓ период на класическата логистика – концепцията е системна и се акцентира на изграждането на логистични системи;
- ✓ период на неокласическата логистика – концепцията е за комплексност в логистиката и за обща отговорност в логистичния процес, а предприятието започва да се възприема като единен логистичен комплекс.

Терминът “логистика” произхожда от гръцката дума “logistike”, означаваща изкуство да се разсъждава, да се изчислява. Като практическа дейност логистиката се развива още в Римската империя, където са съществували специални длъжностни лица “логисти” или “логистици”, занимаващи се с разпределението на хранителни продукти сред населението.⁴

За основа на логистичния подход в съвременните икономическа наука и практика се считат:

³ Journal of Business Logistics, 1986, vol. 7, N° 2; Логистика, под ред. професора Б. А. Аникина. ИНФРА-М, Москва, 1998 г., с. 31-38.

⁴ Виж The realistic and challenges of European logistics into the 90s, Milan, 6th European Logistics Congress, November, 1988, p. 12.